

Polygala is met name te vinden in de groep kuipplanten. Deze liefhebber van zon en warmte is matig bestand tegen de Nederlandse kou, maar de rijke bloei kan toch een reden zijn om de plant aan te schaffen. 'Wie handig is, overwintert hem vorstvrij', aldus Lieuwe Westra.

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: www.visionspictures.com

Polygala myrtifolia

Plantnaam: Polygala myrtifolia - Vleugeltjesbloem
Groeivorm: bossig, tot circa 1 meter
Blad: klein, glanzend groen
Bloem: fuchsiaroze
Bijzonderheden: vorstgevoelige kuipplant

Polygala is pas een aantal jaren bekend op de Nederlandse markt. *P. chamaebuxus* 'Grandiflora' zit soms in het sortiment vaste planten. *P. myrtifolia* is de bekendste vertegenwoordiger bij de kuipplanten. Het geslacht *Polygala* is echter veel groter. Het merendeel van de kruidachtige planten is te vinden in de gematigde klimaatzones, de veel kleinere groep houtige soorten groeit grotendeels in (sub)tropische gebieden. In totaal zijn er ruim vijfhonderd soorten bekend, maar het aantal dat in cultuur is, is zeer beperkt.

De geslachtsnaam *Polygala* is een verbastering van de Griekse plantennaam *polugalon*. De woorden *polus* en *gala* betekenen veel melk. In de oudheid was onder meer *P. vulgaris* een plant die gebruikt werd voor het opwekken van moedermelk. Andere soorten stonden weer bekend als medicijn tegen onder andere hoest en longontsteking. In Noord-Amerika groeit *P. senega* waarvan de wortel te gebruiken zou zijn tegen slangenbeten.

De *Polygalaceae*, de vleugeltjesbloemfamilie, komt wereldwijd voor - behalve op Antarctica, in Polynesië en in Nieuw-Zeeland. In Nederland zijn drie soorten inheems: de kuifvleugeltjesbloem (*P. comosa*), de liggende vleugeltjesbloem (*P. serpyllifolia*) en de gewone vleugeltjesbloem (*P. vulgaris*). Veel soorten hebben specifieke eisen wat betreft hun groeiomgeving en zijn daarom lastig te gebruiken in de particuliere tuin.

ZUID-AFRIKA

TuinKeur-adviseur Lieuwe Westra is zeer enthousiast over *Polygala*. "Een paar jaar geleden schafte ik deze nog behoorlijk onbekende plant voor het eerst aan. Ik kocht wat exemplaren om in bakken te zetten. Ze bloeiden onafgebroken tot eind november. Misschien is de aanschafprijs van een fors exemplaar voor sommige mensen een drempel, maar de rijke bloei maakt dat meer dan goed." Westra heeft het over *P. myrtifolia*, bij de kuipplanten veruit het bekendst.

LIEUWE WESTRA:

'Uitbundige bloei tot in november'

Voor wie *Polygala* nog nooit gezien heeft; de plant is eenvoudig te herkennen aan zijn bijzondere bloemvorm. Van de vijf kelkblaadjes spreiden zich er twee als vleugels uit, aan weerszijden van de kroon. "Dat verklaart de Nederlandse naam vleugeltjesbloem." Kenmerkend is ook dat de onderste van de drie kroonbladeren een kiel vormt die eindigt in een franjeachtig ingesneden aanhangsel. De bloemen van *P. myrtifolia* zijn circa 1,5 centimeter breed en fuchsiaroze van kleur. Aan de binnenzijde zijn de donkergederde vleugels iets wit en opvallend zijn de franjes aan de roze kroon. Kenmerkend is ook dat de bloemen zich in de avond sluiten en 's ochtends weer openen.

Westra is vooral enthousiast over de rijke, vrijwel onophoudelijke bloei van *P. myrtifolia*. In zijn natuurlijke habitat Zuid-Afrika verschij-

nen de bloemen gedurende het gehele jaar. In Nederland bloeit de plant vooral van de vroege zomer tot de eerste najaarsvorst. "Je leest vaak dat er nabloei is tot in september, maar de bloei gaat echt continu door. Zelfs na een regenachtige periode zat de plant nog vol bloemknoppen. Een lust voor het oog." Deze rijke bloeier is bovendien zelfschonend; uitgebloeide bloemen vallen vanzelf af.

BEMESTING

In Zuid-Afrika groeit *P. myrtifolia* uit tot een kleine boom, maar bij ons (als kuipplant) haalt de bossige struik een hoogte van 1 tot 1,5 meter. "Tegen de winter haal ik ze uit de potten en overwinter ik ze vorstvrij. Dan valt wat blad af, maar na de winter snoei ik terug om jonge uitloop te stimuleren. Vanaf juni is er dan weer de eerste bloei." Overigens verdraagt deze soort wel degelijk enkele graden vorst, maar liever niet in combinatie met natte voeten. "Hoevel hij in de zomer juist wel voldoende vocht vraagt, en extra bemesting." Wie de plant vorstvrij wil overwinteren doet dat het beste op een lichte plaats tussen de 5 en 10 graden.